

ФАКОМ АД - Скопје

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА**

Скопје, април 2019

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Финансиски извештаи	
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Извештај за финансиска состојба	5
Извештај за паричните текови	6
Извештај за промените во главнината	7
Белешки кон финансиските извештаи	8-36
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ФАКОМ АД - Скопје**

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ФАКОМ АД – Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2018 година, како и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен Весник на Република Македонија (79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ФАКОМ АД - Скопје**

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиски извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на ФАКОМ АД – Скопје заклучно со 31 декември 2018 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ФАКОМ АД – Скопје за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

Скопје, 11 април 2019 година

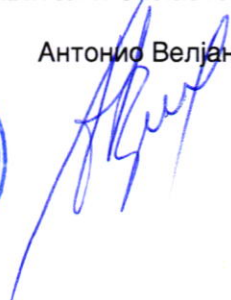
Овластен ревизор

Костадинка Китаноска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

ФАКОМ АД - Скопје
БИЛАНС НА УСПЕХ за годината која завршува на 31 декември

	Белешка	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од продажба	8	1,308,720	1,233,889
Останати оперативни приходи	9	72,039	65,266
Употребени сировини и материјали	10	(789,333)	(741,924)
Трошоци за вработени	11	(346,604)	(342,513)
Амортизација	18 и 19	(52,691)	(54,167)
Останати оперативни расходи	12	(172,518)	(156,068)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА (ЗАГУБА)		19,613	4,483
Приходи од финансирање	13	3,074	6,489
Расходи од финансирање	14	(4,088)	(8,653)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		18,599	2,319
Данок на добивка	15	(3,141)	-
НЕТО ДОБИВКА (ЗАГУБА)		15,458	2,319
Основна заработувачка по акција (Во МКД)	17	231	35

Управниот Одбор на ФАКОМ АД - Скопје на ден 01.03.2019 година ги усвоил овие финансиски извештаи и му ги предложил на Собранието на акционери заради нивно одобрување.

Генерален Директор
Д-р Златко Симоновски

	<u>Белешка</u>	<u>2018 (000) МКД</u>	<u>2017 (000) МКД</u>
Нето добивка за периодот		15,458	2,319
Останата сеопфатна добивка:			
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	20	466	(21)
Вкупно останата сеопфатна добивка		466	(21)
ВКУПНА СЕОФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		15,924	2,298

ФАКОМ АД - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА на ден 31 декември

	<u>Белешка</u>	<u>2018 (000) МКД</u>	<u>2017 (000) МКД</u>
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	18	207,139	244,901
Нематеријални средства	19	3,766	2,558
Аванси за материјални средства		-	-
Побарувања од купувачи	22	17,169	18,192
Вложувања расположливи за продажба	20	1,035	570
Вкупно нетековни средства		229,109	266,221
Тековни средства			
Залихи	21	208,885	213,388
Побарувања од купувачи	22	411,919	653,472
Побарувања за дадени аванси	23	2,578	7,844
Дадени заеми	24	61,920	41,109
Останати краткорочни средства и АВР	25	15,576	36,148
Парични средства	26	86,983	88,371
Вкупно тековни средства		787,861	1,040,332
ВКУПНО СРЕДСТВА		1,016,970	1,306,553
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Акционерски капитал	27	207,703	207,703
Резерви		42,000	42,000
Објективна вредност и останати резерви	27	(1,855)	(4,640)
Акумулирана добивка (загуба)		346,455	333,316
Вкупно главнина		594,303	578,379
Нетековни обврски			
Долгорочни кредити	31	-	3,544
Вкупно нетековни обврски		-	3,544
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	28	300,024	364,089
Обврски за примени аванси	29	71,962	328,863
Краткорочни кредити	31	18,043	-
Тековна доспеаност на долгорочни обврски	31	3,587	3,628
Останати краткорочни обврски и ПВР	30	29,051	28,050
Вкупно тековни обврски		422,667	724,630
Вкупно обврски		422,667	728,174
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		1,016,970	1,306,553

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Парични текови од оперативни активности		
ДОБИВКА (ЗАГУБА) ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	18,599	2,319
Усогласување за:		
Амортизација на нематеријални средства	1,951	2,367
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	50,740	51,800
Приходи од отпис на обврски	-	-
Расходи (приходи) од камати, нето	818	2,374
Отпис на побарувања	809	1,870
Неотпишана вредност на отуѓени и расходувани постојани средства	546	217
Добивка (загуба) пред промени во обртни средства	73,463	60,947
Побарувања од купувачи	241,767	-133,566
Побарувања за дадени аванси	5,266	5,098
Останати тековни средства и АВР	20,401	-15,203
Залихи	4,503	-68,449
Обврски од добавувачи	(64,065)	69,145
Обврски за примени аванси	(256,901)	260,091
Останати тековни обврски и ПВР	(1,936)	585
Нето пари употребени во работењето	22,498	178,648
Платена камата	(2,924)	(4,192)
Платен данок од добивка	(33)	2,149
Нето парични текови од оперативни активности	19,541	176,605
Парични текови од инвестициони активности		
Наплатени (дадени) заеми, нето	(20,811)	(1,543)
Примени камати	2,106	1,818
Дадени аванси за материјални средства	-	-
Набавки на нематеријални средства	(3,159)	-
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(13,523)	(48,468)
Нето парични текови од инвестиционо работење	(35,387)	(48,193)
Парични текови од финансиски активности		
Исплатени бруто дивиденди	-	(10,934)
Искористени (отплата) краткорочни кредити, нето	18,043	(43,235)
Искористени (отплата) долгорочни кредити, нето	(3,585)	(3,584)
Нето парични текови од финансиско работење	14,458	(57,753)
Нето зголемување (намалување) на парични средства	(1,388)	70,659
Парични средства на почетокот на годината	88,371	17,712
Парични средства на крајот од годината	86,983	88,371

ФАКОМ АД - Скопје
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА за годината која завршува на 31 декември

	Акционерски капитал	Резерви	Резерви од реинвестирана добивка	Објективна вредност и останати резерви	Акумулирана добивка (загуба)	Вкупно главнина
Во (000) МКД						
Состојба на 1 јануари 2017	207,703	42,000	3,768	(26,492)	359,640	586,619
Сеопфатна добивка						
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	2,319	2,319
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	-	-	-	(21)	-	(21)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	(21)	2,319	2,298
Трансакции со сопствениците						
Распределба за реинвестирана добивка	-	-	18,105	-	(18,105)	-
Распределба за дивиденди (брото)	-	-	-	-	(10,538)	(10,538)
Состојба на 31 декември 2017	207,703	42,000	21,873	(26,513)	333,316	578,379
Сеопфатна добивка						
Добивка (загуба) за финансиската година	-	-	-	-	15,458	15,458
Усогласување на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	-	-	-	466	-	466
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	466	15,458	15,924
Трансакции со сопствениците						
Распределба за реинвестирана добивка	-	-	-	2,319	(2,319)	-
Распределба за дивиденди (брото)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2018	207,703	42,000	21,873	(23,728)	346,455	594,303

1. Основни податоци и дејност

Акционерското друштво за проектирање, производство и монтажа на челични конструкции и опрема ФАКОМ АД - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е регистрирано согласно Законот за трговски друштва.

Седиштето на Друштвото е во Скопје на ул. Булевар Александар Македонски бр.18, Гази Баба Скопје.

Основна дејност на Друштвото е производство на метални конструкции и делови на конструкции. Работата на Друштвото е организирана преку следните организациони делови:

- РЕ Производство;
- РЕ Монтажа;
- РЕ Инжињеринг;
- РЕ Логистика и
- Кабинет на директорот

Вкупниот број на вработени во Друштвото со 31 декември 2018 година изнесува 587 вработени (2017: 614 вработени).

Структурата на бројот на вработените на Друштвото, според организациони единици е како што следува:

Отсек / сектор	2018	2017
РЕ Производство	337	350
РЕ Монтажа	135	144
РЕ Инжињеринг	19	20
Генерален директор и логистика	96	100
ВКУПНО:	587	614

2. Основа за составување на финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 36, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2018 и 2017 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2. Основа за составување на финансиски извештаи(Продолжение)

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за недвижностите, постројките и опремата (НПО) и нивната амортизација, кај кои се вршени корекции во минатите години врз основа на принципот на ревалоризација со примена на унифицирани коефициенти на пораст на цените на производителите на индустриски производи, кои ги објавува Државниот завод за статистика на Република Македонија (Белешка 3.12) и за вложувањата расположливи за продажба кои се признаени според нивната објективна (пазарна) вредност (Белешка 3.20).

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Приходи од продажба

Продажба на производи и стоки

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќање на стоките, трговските попусти и количинските рабати. Приходот се признава во билансот на успех кога на купувачот му се пренесени значајните ризици и користи од сопственоста на стоките, друштвото не задржува вистинска контрола врз продадените стоки, приходите може веродостојно да се измерат, кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на друштвото, трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

Обезбедување на услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во билансот на успех според степенот на завршеност на услугите на датумот на билансот на состојба и кога приходот може веродостојно да се измери, кога е веројатно е дека друштвото ќе има прилив на економски користи, трошоците за трансакцијата и за довршување на трансакцијата може да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.2. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од камати и курсни разлики.

Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3.3. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.4. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2018 и 2017, се следните:

	2018	2017
1 ЕУР =	61.4950 МКД	61.4907 МКД
1 ЦХФ =	54.7742 МКД	52.5472 МКД
1 УСД =	53.6887 МКД	51.2722 МКД

3.5. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Согласно измените на даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица. Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2017: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времени разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 15.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.6. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната и разводнетата заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување или орочени до 3 месеци.

3.8. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Со товарење на расходите се формираа исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојба. Индикатори за ненаплатливоста на побарувањата се следните: доцнење при исплата на побарувањата, инсолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

3.9. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

3.10. Вложувања расположливи за продажба

Вложувањата расположливи за продажба се оние кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација).

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин отуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба, која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3.11. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

(1) Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Последователно, Друштвото вршело законска ревалоризација на НПО на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти за ревалоризација од страна на Државниот Завод за Статистика кои одговораат на општиот индекс на пораст на цени, врз нивната набавна вредност и акумулирана амортизација. Ваква ревалоризација повеќе не се пресметува и евидентира. Ефект од спроведената ревалоризација е ревалоризациона резерва во рамките на вкупниот капитал, која до 2001 година се распоредуваше сразмерно на акционерската главница, законските резерви и нераспоредената добивка, а од 2002 година повеќе не се распоредува и се евидентира и искажува издвоено во билансот на состојба.

Согласно точка 17 од објавениот МСС 8 Сметководствени политики, промени во сметководственми проценки и грешки, ревалоризираните вредности на НПО во поранешните години се третираат како извршена ревалоризација во согласност со МСС 16, а не како промена во сметководствената политика.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат.

Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2018 година во однос на 2017 година се следните:

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.11. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

	2018	2017	2018	2017
Недвижности	2.5-5 %	2.5-5 %	20-40 години	20-40 години
Постројки и опрема	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Возила	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3.12. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2018 година изнесува 20% годишно (2017: 20%).

3.13. Оштетување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.14. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.15. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3.16. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

(3) Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва се формира врз основа на извршената годишна ревалоризација согласно изнесеното во точка 3.11. на овие белешки. Во согласност со законските прописи, салдото на ревалоризационата резерва по годишната пресметка се евидентира во рамките на капиталот. Оваа резерва не е предмет на распределба.

3.17. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.18. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националните фондови. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање.

3.19. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.20. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флуктуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположливи за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото. Изложеноста на Друштвото на ваков вид на ризик е даден преку износите на овие вложувања во белешката 20.

4.2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик со оглед дека купувачи се поголем број на друштва во земјата и странство. Друштвото нема изградено посебна политика со цел да се управува или да се намали кредитниот ризик.

4.3. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото нема користено вакви кредити и позајмици ниту има депонирани средства во банки, може да се каже дека не постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2018 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата расположливи за продажба кои имаат карактер на долгорочни средства и за кои објективната вредност е утврдена врз основа на последната пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити, па затоа и постои изложеност на ризик од финансирање. Вкупната нето изложеноста на кредити со состојба на 31 декември 2018 година изнесува 0% од вкупниот капитал на Друштвото (2017: 0%).

6.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2018 и 2017 година по валути е следната:

	Средства		Обврски	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	67,323	204,733	62,874	291,307
УСД	-	50	-	-
Други	-	-	-	-
	67,323	204,783	62,874	291,307

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.2. Ризик од девизни валути (Продолжение)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
	2018	2017	2018	2017
ЕУР	445	(8,657)	(445)	8,657
УСД	-	5	-	(5)
Други	-	-	-	-
Нето Ефект	445	(8,652)	(445)	8,652

6.3. Ризик од промени на каматите

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Друштвото нема значајни средства или обврски кои носат камата, па затоа и непостои изложеност на ризик од промени на каматите. Приходите и расходите на Друштвото се во добар степен независни од промените на каматните стапки. Ефектот од промена на варијабилните каматни стапки на користените кредити од банки за +/- 1% п. би изнесувал 215 илјади МКД промена на добивката на Друштвото.

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2018 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	86,983	-	-	-	86,983
Купувачи	374,475	35,757	1,687	17,169	429,088
Останати побарувања	35	-	-	-	35
Дадени позајмици	-	17,155	44,765	-	61,920
Вложувања	-	-	1,035	-	1,035
	461,493	52,912	47,487	17,169	579,061
Добавувачи	300,024	-	-	-	300,024
Кредити	977	-	20,653	-	21,630
Останати обврски	18,430	-	-	-	18,430
	319,431	-	20,653	-	340,084

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност(Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	88,371	-	-	-	88,371
Купувачи	559,142	49,547	44,783	18,192	671,664
Останати побарувања	32,846	-	-	-	32,846
Дадени позајмици	-	15,944	25,165	-	41,109
Вложувања	-	-	570	-	570
	680,359	65,491	70,518	18,192	834,560
Добавувачи	364,089	-	-	-	364,089
Кредити	969	-	2,659	3,544	7,172
Останати обврски	28,050	-	-	-	28,050
	393,108	-	2,659	3,544	399,311

6.5. Кредитен ризик

Кредитниот ризик се јавува во случај кога купувачите на Друштвото нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Побарувањата од купувачи се состојат од поголем број на поединечни салда. Овие побарувања не се обезбедени со било какво обезбедување во форма на меници, гаранции или друг вид на колатерал, со исклучок на примените аванси од купувачите.

Старосната структура на побарувањата од купувачи на 31 декември 2018 е како што следува:

	Бруто износ	Во (000) МКД Исправка на вредноста	Нето износ
Нефактурирани побарувања	231,928	-	231,928
Недоспеани побарувања	70,634	-	70,634
Доспеани побарувања			
- до 1 година	105,001	-	105,001
- над 1 година	25,276	(3,751)	21,525
	432,839	(3,751)	429,088

Побарувањата постари од една година во износ од 25,276 илјади МКД се однесуваат на побарувања од домашни и странски фирми за кои се преземаат мерки за нивна наплата по пат на опомена и поднесување на судски тужби. Менаџментот на Друштвото има направено исправка на вредноста за побарувања за кои смета дека е неизвесна наплатата во износ од 3,751 илјади МКД. За останатите се смета дека истите ќе бидат целосно наплатени.

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.5. Кредитен ризик (Продолжение)

Старосната структура на побарувањата од купувачи на 31 декември 2017 е како што следува:

	Во (000) МКД		
	Бруто износ	Исправка на вредноста	Нето износ
Нефактурирани побарувања	363,297	-	363,297
Недоспеани побарувања	18,991	-	18,991
Доспеани побарувања			
- до 1 година	267,939	-	267,939
- над 1 година	25,621	(4,185)	21,436
	675,848	(4,185)	671,663

7. Известување по сегменти

7.1. Деловни сегменти

Друштвото во текот на своето работење е организирано во следните деловни сегменти:

- Производи - производство и продажба на челични конструкции,
- Услуги - услуги за монтажа и друго,
- Стоки и материјали - продажба на отпадни материјали и
- Останато - кирии и сл.

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2018 година како и останатите сегменти информации се следните:

		Производи	Услуги	Стоки и материјали	Останато	Вкупно
Приходи од продажба	од	1,113,033	195,687	67,374	574	1,376,668
Останати приходи		3,308	582	200	2	4,091
Вкупно приходи		1,116,341	196,269	67,574	576	1,380,759
Оперативна добивка/резултат на сегментот		15,857	2,788	960	8	19,613
Приходи од финансирање	од					3,074
Расходи од финансирање	од					(4,088)
Бруто добивка						18,599
Данок од добивка						(3,141)
Нето добивка						15,458
Други информации						
Вкупни средства		822,218	144,558	49,770	424	1,016,970
Вкупни обврски по		341,725	60,080	20,685	176	422,667
Амортизација		42,601	7,490	2,579	22	52,691
Инвестиции		13,488	2,371	816	7	16,683

7. Известување по сегменти (Продолжение)

7.1. Деловни сегменти (Продолжение)

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2017 година како и останатите сегменти информации се следните:

	Производи	Услуги	Стоки и материјали	Останато	Вкупно
Приходи од продажба	1,078,813	155,076	60,462	584	1,294,935
Останати приходи	3,516	505	197	2	4,220
Вкупно приходи	1,082,329	155,581	60,659	586	1,299,155
Оперативна добивка/резултат на сегментот	3,735	537	209	2	4,483
Приходи од финансирање					6,489
Расходи од финансирање					(8,653)
Бруто добивка					2,319
Данок од добивка					-
Нето добивка					2,319
Други информации					
Вкупни средства	1,088,492	156,467	61,004	589	1,306,553
Вкупни обврски по	606,643	87,203	33,999	328	728,174
Амортизација	45,127	6,487	2,529	24	54,167
Инвестиции	40,379	5,804	2,263	22	48,468

7. Известување по сегменти (Продолжение)

7.2. Географски сегменти

Република Македонија е матична земја за Друштвото, при што истото остварува дел од своите активности (продажби) и на надворешните пазари, и тоа како што следува:

Продажби во:	2018	2017
Република Македонија	447,873	346,085
Југоисточна Европа	416,397	470,624
Западна Европа	516,489	482,446
Вкупно	1,380,759	1,299,155

Прикажувањето на продажбите е според потеклото на купувачите.

Вкупни средства во:	2018	2017
Република Македонија	844,861	849,535
Југоисточна Европа	74,142	245,760
Западна Европа	97,967	211,258
Вкупно	1,016,970	1,306,553

Вкупни инвестиции во:	2018	2017
Република Македонија	16,683	48,468
Југоисточна Европа	-	-
Западна Европа	-	-
Вкупно	16,683	48,468

Информации за главни купувачи за 2018 година (над 10% од вкупен приход):

Купувач	% на учество во приходи	Износ на приходи
Кинг ИТЦ ДОО	27.4%	377,828
Финкантиери	23.8%	328,159
Векома	13.7%	188,726

Информации за главни купувачи за 2017 година (над 10% од вкупен приход):

Купувач	% на учество во приходи	Износ на приходи
Финкантиери	25.8%	335,108
Кинг ИТЦ ДОО	18.3%	237,380
Уљаник	11.9%	155,201
Векома	10.7%	139,485

8. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од продажба на домашен пазар	375,834	280,819
Приходи од продажба на странски пазар	932,886	953,070
Вкупно приходи од продажба	1,308,720	1,233,889

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Приходи од продажба на отпадоци	67,374	60,462
Приходи од наемнина	574	584
Приходи од отпис на обврските	-	-
Приходи по основ на надомест на штети	2,830	3,390
Приходи од вишоци на средства	1,261	709
Добвики од продажба на основни средства	-	121
Останато	-	-
Вкупно останати оперативни приходи	72,039	65,266

10. УПОТРЕБЕНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Потрошени суровини и материјали	715,368	664,654
Енергија	53,867	57,130
Потрошени резервни делови	14,178	15,957
Потрошен ситен инвентар	5,920	4,183
Вкупно трошоци за суровини и материјали	789,333	741,924

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Бруто плати на вработени	327,665	325,961
Трошоци за службени патувања	2,439	1,999
Трошоци за теренски додаток	6,424	4,581
Трошоци за технолошки вишок	-	-
Регрес, отпремнини и помош на вработени	7,992	7,716
Останати надоместоци на вработените	2,084	2,256
Вкупно трошоци за вработени	346,604	342,513

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Надворешни услуги за изработка на производи	16	1,767
Услуги од кооперанти	52,499	37,301
Транспортни услуги	41,330	44,501
Тековно одржување	4,822	4,653
Трошоци за осигурување на имот	6,818	7,269
Надомест за банкарски услуги	8,520	7,543
Реклама и пропаганда	2,558	2,309
Спонзорства	1,584	260
ПТТ Услуги	1,709	1,652
Трошоци за комунални и останати услуги	9,027	9,601
Посредничка провизија	17,263	16,340
Отпис на краткорочни побарувања	809	1,870
Останато	25,563	21,002
Вкупно останати оперативни расходи	172,518	156,068

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Камати од купувачи и позајмици	2,106	1,818
Позитивни курсни разлики	931	4,640
Приходи од дивиденди	37	31
Вкупно приходи од финансирање	3,074	6,489

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Камати	2,924	4,192
Курсни разлики	1,164	4,452
Останати	-	9
Вкупно расходи од финансирање	4,088	8,653

15. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Добивка пред оданочување	18,599	2,319
Непризнаени расходи:		
Трошоци за членови на УО	2,016	2,107
Репрезентација и пропаганда	1,606	737
Спонзорства и донации	1,520	60
Отпис на ненаплатени побарувања	1,692	2,711
Ненаплатени побарувања од заеми	20,600	65,450
Осигурителни премии во корист на членови на органи на управување	3,587	3,883
Стипендии	54	54
Даноци по задршка исплатени во име на трети лица	-	684
Други усогласувања на расходи	64	209
Намалување на даночна основа:		
Наплатени побарувања (купувачи и заеми)	(812)	(65,284)
Реинвестирана добивка	(2,319)	(18,105)
Даночна основа	46,607	-
Пресметан данок на добивка	4,661	-
Даночно олеснување за дадени донации	(1,520)	-
Данок на добивка	3,141	-
Добивка пред оданочување	18,599	2,319
Ефективна даночна стапка	25.06%	0.00%

16. ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈА

На годишното собрание на Факом АД Скопје за 2018 година, кое ќе се одржи во 2019 година, ќе се врши распределба на остварената добивка за 2018 година. Овие финансиски извештаи не ја содржат оваа распределба, со оглед дека истата ќе биде искажана во Извештајот за промените во главнината за 2019 година. Во 2018 година не е вршена распределба на дивиденди (2017: 10,538 илјади МКД).

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

а) основна заработувачка по акција

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето добивка за годината	15,458	2,319
Дивиденда на приоритетни акции	-	-
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	15,458	2,319

	број на акции	
	2018	2017
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	67,000	67,000
Ефекти од промени на бројот на обични акции:	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	67,000	67,000

Основна заработувачка по акција (во МКД)	231	35
---	------------	-----------

18. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промени во текот на 2018 година:

	Земјиште и градежни објекти (000) МКД	Постројки и опрема (000) МКД	Транспортни средства и алат (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	229,945	745,371	405,410	6,390	1,387,116
Директни зголемувања	900	-	-	12,623	13,523
Пренос од инвестиции во тек	-	3,205	7,119	(10,324)	-
Расход	-	(1,606)	(718)	-	(2,324)
Продажби	-	-	-	-	-
Преноси	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	230,845	746,970	411,811	8,689	1,398,315
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	148,314	612,439	381,462	-	1,142,215
Амортизација	5,088	34,311	11,341	-	50,740
Расход	-	(1,070)	(709)	-	(1,779)
Продажби	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	153,402	645,680	392,094	-	1,191,176
Сегашна вредност на:					
31.12.2018 година	77,443	101,290	19,717	8,689	207,139
31.12.2017 година	81,631	132,932	23,948	6,390	244,901

Со состојба на 31 декември 2018 година, дел од градежните објекти и опремата на Друштвото со сегашна вредност од 77,692 илјади МКД се ставени под хипотека како обезбедување за искористените банкарски кредити и гаранции (Белешка 32).

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во текот на 2018 година:

	Софтвер (000) МКД	Лиценци (000) МКД	Средства во подготовка (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари	7,415	13,554	-	20,969
Набавки	-	-	3,159	3,159
Пренос од инвестиции	-	-	-	-
Продажби	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	7,415	13,554	3,159	24,128
Акумулирана амортизација				
Состојба на 1 јануари	6,685	11,726	-	18,411
Амортизација за тековна година	687	1,264	-	1,951
Продажби	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	7,372	12,990	-	20,362
Сегашна вредност на:				
31.12.2018 година	43	564	3,159	3,766
31.12.2017 година	730	1,828	-	2,558

20. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	% на сопственост	2014 (000) МКД	2013 (000) МКД
Акции во:			
Комерцијална Банка АД Скопје	0.01%	1,035	570
Вкупно вложувања		1,035	570

Друштвото располага со вложување во 205 обични акции (2017: 205 акции) издадени од Комерцијална банка АД Скопје. Вложувањето е усогласено со последната пазарна цена на акциите на Македонската Берза на датумот на билансот на состојба. Разликата од усогласувањето е прикажана во рамките на главнината на Друштвото и останатата сеопфатна добивка.

21. ЗАЛИХИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Залиха на поцинкуван лим	238	262
Залиха на лимови, носачи и винкли	144,268	144,519
Залиха на резервни делови и помошни материјали	64,379	68,607
Останати залихи	-	-
Вкупно залихи	208,885	213,388

22. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Купувачи на производи и услуги во земјата	114,985	107,652
Побарувања од купувачи во странство	65,006	182,523
Купувачи во земјата - нетековни	17,169	18,192
Нефактурирани приходи по договори во земјата	124,961	91,180
Нефактурирани приходи по договори во странство	106,967	272,117
Сомнителни и спорни побарувања	3,751	4,185
	432,839	675,849
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни побарувања од купувачи	(3,751)	(4,185)
Вкупно нето побарувања од продажба	429,088	671,664

23. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ

	2018 (000) МКД	2017 (000) МКД
Дадени аванси на добавувачи во земјата	2,442	5,466
Дадени аванси на добавувачи во странство	136	2,378
	2,578	7,844
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни побарувања за дадени аванси	-	-
Вкупно побарувања за дадени аванси	2,578	7,844

24. ДАДЕНИ ЗАЕМИ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
<i>Дадени заеми и камати на:</i>		
РЖ Техничка контрола	-	137
НИК Нова Принт ДООЕЛ Скопје	4,865	5,347
РК Металург-машки клуб	8,914	8,914
РК Металург- женски клуб	2,500	20
РК Металург АД	3,300	3,311
Репро 21 ДООЕЛ Скопје	4,220	4,220
Репро Принт ДОО Скопје	1,819	2,810
Винарија Стоби	3,885	2,021
Repro One Limited	29,300	14,300
Капитал медиа груп	17	29
Физички лица	3,100	-
Вкупно краткорочни дадени заеми	61,920	41,109

Салдото на дадени заеми на други потекнува од склучени договори за краткорочни заеми и анекси од 2018 година, со каматна стапка од скибор плус 1% годишно и рок на враќање до 31.12.2019 година.

25. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ СРЕДСТВА И АВР

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Побарувања за ДДВ	12,362	32,615
Побарување за повеќе платен данок на добивка	-	171
Побарувања од вработените	35	60
Однапред платени трошоци	3,179	3,302
Вкупно	15,576	36,148

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај домашни банки	18,360	69,183
Девизни сметки кај домашни банки	1,451	19,164
Денарски благајни	1	15
Девизни благајни	21	9
Депозити во банки (до 3 месеци) - ограничени	67,150	-
Вкупно парични средства	86,983	88,371

Депозитите во банки во износ од 67,150 илјади МКД се состојат од депозит даден како залог за обврски по кредити на друго друштво. Рокот на доспевање на обврските и депозитот е до 02.01.2019 година. Депозитот е вратен на жиро сметка на Друштвото на денот на доспевање.

27. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2018	2017	2018	2017
	Бр. на акции	Бр. на акции	(000) МКД	(000) МКД
Обични акции	67,000	67,000	207,703	207,703
Вкупно	67,000	67,000	207,703	207,703

Акционерскиот капитал на Друштвото претставува номиниран капитал кој се формира со издавање на хартии од вредност (акции) на акционерите. Друштвото има издадено обични акции. Обичните акции носат право на учество во распределбата на остварената добивка (дивиденда) и право на управување со Друштвото (право на глас).

Номиналната вредност на една акција изнесува 51.13 ЕУР.

Проценетата вредност на капиталот утврдена при првата емисија на акции од страна на Друштвото е прикажана во сметководствената евиденција и е извршена усогласеност помеѓу вкупната номинална вредност на акционерскиот капитал регистриран во трговскиот регистар и Централниот депозитар за хартии од вредност (ЦДХВ) и неговиот сметководствен износ.

Разликата која постоела помеѓу проценетата вредност на капиталот утврдена при првата емисија на акции од страна на Друштвото и вкупната номинална вредност на акционерскиот капитал регистриран во трговскиот регистар и Централниот депозитар за хартии од вредност (ЦДХВ) е прикажана како објективна вредност и останати резерви во износ од 26,878 илјади МКД.

Следните акционери имаат сопственост над 5% од акциите кои носат право на глас со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година:

	2018	2017
	%	%
Акционер:		
Репро Оне лимитед	97.23%	97.23%

28. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски спрема добавувачи во земјата	285,644	342,905
Обврски спрема добавувачи во странство	14,380	21,184
Обврски кон добавувачи за задржни депозити	-	-
Останато	-	-
Вкупно обврски спрема добавувачи	300,024	364,089

29. ОБВРСКИ ЗА ПРИМЕНИ АВАНСИ

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Примени аванси во денари	45,098	65,912
Примени аванси во странска валута	26,864	262,951
Вкупно обврски за примени аванси	71,962	328,863

30. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Обврски за нето плати спрема вработени	13,621	14,982
Обврски за персонален данок од плати	1,288	1,456
Обврски за придонеси од плати	6,392	7,064
Обврски за ДДВ	-	-
Обврски за дивиденди	1,288	1,288
Обврски за данок од добивка	2,941	4
Останати обврски	3,521	3,256
Вкупно останати краткорочни обврски и ПВР	29,051	28,050

31. КРЕДИТИ

		2018	2017
		(000) МКД	(000) МКД
Долгорочни кредити од:			
Комерцијална Банка АД Скопје	(а)	3,545	7,089
Камата по кредити		42	83
Вкупно долгорочни кредити		3,587	7,172
Минус: тековна доспеаност на долгорочни кредити		(3,587)	(3,628)
Вкупно нето долгорочни кредити		-	3,544
Краткорочни кредити од:			
Комерцијална Банка АД Скопје	(б)	17,994	-
Камата по кредити		49	-
Вкупно краткорочни кредити		18,043	-
Вкупно кредити		18,043	3,544

(а) Долгорочен кредит во износ од 288,200 ЕУР со каматна стапка од 5.5% годишно. Отплатлив во 20 тромесечни еднакви рати со краен рок на отплата 15 октомври 2019 година.

(б) Краткорочени кредити во износ од 400,000 ЕУР со каматна стапка од шестмесечен еурибор плус 4% годишно за девизните кредити, отплатливи во рок од 12 месеци од денот на одобрување.

Кредитите се обезбедени со хипотека на недвижен имот и залог на опрема.

Доспевањето на долгорочните кредити е како што следува:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	3,587	3,628
Во рок над една до три години	-	3,544
Над 3 години	-	-
	3,587	7,172

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	2018	2017
	(000) МКД	(000) МКД
МКД	-	-
ЕУР	21,630	7,172
	21,630	7,172

32. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) Земени банкарски гаранции

Друштвото има склучено договори за земени банкарски гаранции од Комерцијална банка АД Скопје со следните износи и рокови на доспевање.

Корисник на гаранцијата	тип	(000) МКД	ЕУР	Рок
Макстил	платежна	30,750	-	01.05.2020
Макпетрол Пром Гас	платежна	1,300	-	30.04.2019
ЕЛЕМ	чинидбена	210	-	12.11.2019
ЕЛЕМ Осломеј	чинидбена	98	-	11.12.2019
ЕЛЕМ	чинидбена	60	-	23.01.2020
ЕЛЕМ Осломеј	чинидбена	140	-	01.02.2020
Вкупно во (000) МКД		32,558	-	
Гранит Бау Аустрија	чинидбена	-	7,376	30.10.2019
Гранит Бау Аустрија	чинидбена	-	4,309	30.03.2020
Вкупно во ЕУР		719	11,685	
Вкупно во (000) МКД		33,277		

Гаранциите издадени од страна на Комерцијална банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен лимит на вкупен износ од 7,000,000 ЕУР. Издадените гаранции се обезбедени со дадени хипотеки и залози на имотот на Друштвото.

Друштвото има склучено договори за земени банкарски гаранции од Халк банка АД Скопје со следните износи и рокови на доспевање.

Корисник на гаранцијата	тип	(000) МКД	ЕУР	Рок
Лукоил	платежна	200	-	31.03.2020
Макстил	платежна	55,350	-	01.03.2020
Вкупно		55,550	-	
Вкупно во (000) МКД		55,550	-	

Гаранциите издадени од страна на Халк банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен лимит на 24.11.2017 на вкупен износ од 1,000,000 ЕУР. Издадените гаранции се обезбедени со дадени хипотеки и залози на имотот на Друштвото.

б) Дадени гаранции за други

Друштвото гарантира за обврските на други друштва кон Комерцијална Банка АД Скопје во вкупен износ 25,658 илјади МКД, со рок на доспевање најдоцна до јули 2026 година.

32. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (Продолжение)

в) Дадени хипотеки и залози на својот имот

Друштвото има дадено хипотеки и залози на својот имот како обезбедување на искористените банкарски кредити и гаранции од Комерцијална банка АД Скопје на следниот имот:

- а) Производна хала со површина од 24,783 м²-ИЛ 4959;
- б) Кранови, трафостаници, опрема за производство и пренос на електрична и топлотна енергија и гасна комора по проценка;
- в) Опрема и машини за изработка на челични конструкции по проценка;
- г) комплетен работен автомобил - ротациона дигалка.

Вкупната вредност на проценетиот имот изнесува 7,663,100 ЕУР или 471,243 илјади МКД.

Друштвото има дадено хипотеки и залози на својот имот како обезбедување на искористените банкарски кредити и гаранции од Халк банка АД Скопје на следниот имот:

- а) Производна хала со површина од 6,113 м²-ИЛ 4959;

Вкупната вредност на проценетиот имот изнесува 2,930,822 ЕУР или 180,218 илјади МКД.

г) Судски спорови

Друштвото е тужена странка во неколку судски постапки кои произлегуваат од редовното работење на Друштвото. Вкупниот износ на тужби против Друштвото на 31 декември 2018 година изнесува 705 илјади МКД. Менаџментот на Друштвото смета дека не постојат значајни идни обврски кои би произлегле од овие судски спорови.

Од друга страна, Друштвото се јавува како тужител во неколку судски постапки кои произлегуваат од редовното работење на Друштвото. Вкупниот износ на тужби во корист на Друштвото на 31 декември 2018 година изнесува 2,239 илјади МКД кои воглавно претставуваат тужби за неисполнување на договори, ненаплатени побарувања за извршени работи и друго. Потенцијални средства не се признаваат во финансиските извештаи.

33. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле настани кои имаат материјално значење на деловните активности на Друштвото.

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото е поврзано со своите акционери кои имаат контрола или значајно учество во работењето на истото. Друштвото е поврзано својот доминантен акционер.

Со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото има побарувања за дадени заеми на акционерот Репро Оне лимитед во износ од 29,300 илјади МКД (2017: 14,300 илјади МКД).

Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Годишна сметка за 2018 година

- Биланс на состојба
- Биланс на успех
- Извештај за сеопфатна добивка

Годишен извештај за 2018 година